

FRANZ JOSEPH HAYDN
(Rohrau, Àustria 1732 – Viena 1809)

QUARTET DE CORDA N. 1 EN SI MENOR, OP. 33

22'

Allegro moderato
Scherzo: Allegro di molto
Andante
Finale: Presto

QUARTET DE CORDA N. 1 EN SOL MAJOR, OP. 76

24'

Allegro con spirito
Adagio sostenuto
Menuetto: Presto
Allegro ma non troppo

COSMOS QUARTET

Bernat Prat, violí
Helena Satué, violí
Lara Fernández, viola
Oriol Prat, violoncel

COMENTARI

per Diego Civilotti

Finestres al segle XVIII

La tradició va veure en Franz Joseph Haydn un gran precursor, però si en alguna cosa se li va aplicar amb justícia el sobrenom de “Papa” Haydn va ser en la història del quartet de corda. Els quartets op. 33 s’han llegit com a paradigma del principi d’una època, i el primer d’aquests representa un punt d’inflexió. Dotant l’obra de gran riquesa de textures, les quatre veus es creuen constantment, alternant en la jerarquia entre melodia i acompanyament i conservant en aquesta dialèctica tota la seva personalitat per materialitzar el cèlebre ideal de Goethe: “un escolta quatre persones assenyades conversant entre elles”.

El Quartet de corda n. 1 en sol, op. 76 pertany a l’última etapa de la seva producció: la culminació de tota una vida dedicada al gènere. Els sis quartets op. 76 tenen un peu i mig en el Romanticisme, especialment en matèria harmònica, i és aclaparadora la seva riquesa formal. Caracteritzat pel contrast entre atmosferes festives i solemnes, el primer d’aquests en sol comença amb una melodia alegre de caràcter popular. El Quartet de corda n. 4 en si b s’inicia amb una seqüència de cadències que ens anuncien un final, encara que es tracti de l’inici. L’enginy de Haydn aconsegueix trobar aquest equilibri entre la fluïdesa expressiva i l’audàcia creativa, amb una paleta de colors rica des dels primers compassos: una “alba” lluminosa en què el primer violí es treu la mandra sobre el matalàs que ofereixen el violí, la viola i el violoncel. Com en el primer dels quartets op. 76, un *allegro con spirito* obre la peça, mentre l’adagio ens condueix a una atmosfera reflexiva que explora les possibilitats instrumentals a partir d’un tema senzill de set compassos. Tremendament expressiu, el Quartet de corda n. 2 en re m és una mostra excellent de la inesgotable imaginació tonal i la destresa haydniana per innovar en matèria formal, amb propòsits expressius que es materialitzen en un contrast profund entre moviments, des de l’inici fosc i tràgic, que aviat desemboca en un recorregut ple de sorpreses i transformacions: en l’inici del *finale*, alguns *glissandi* en el primer violí interrompen el desenvolupament dramàtic, com una broma impertinent en un diàleg solemne.

Aquests quartets són una finestra al segle xviii a la qual es pot treure el cap de diferents maneres: reverenciant-la, descobrint una oportunitat per pensar la nostra relació amb la música o escoltant “Papa” Haydn per després interpel·lar nosaltres aquesta veu, transcendint la sala de concert.

COCOMISSARIAT AMB:

AMB EL SUPORT DE:

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

